

REGIONALT ROUNDTABLE OMKRING FINANSIERING AF ENERGIEFFEKTIVITET I SYDDANMARK

21 september 2021

Online Event

Funded by the Horizon 2020 Framework
Programme of the European Union

INTRODUKTION OG FORMÅL

Formålet med det regionale roundtable, 21 sept. 2021, er at samle nøgleaktører til en dialog omkring finansiering af energieffektivitet i private og almennyttige boliger i Syddanmark, med henblik på at diskutere rammer for indsatsen og konkrete tiltag. Vi vil præsentere cases og lægge op til diskussion. Selv om at vi tager udgangspunkt i det regionale niveau, vil vi koble drøftelserne til nationale rammer og initiativer.

RoundBaltic-projektet skal med baggrund i EU initiativet "Smart Finance for Smart Buildings" øge adgangen til privat finansiering af energieffektivitet og integrerede vedvarende energikilder. Dette initiativ har fokus på tre finansieringssøjler.

- Bedre brug af offentlige midler til at øge adgangen til private finansiering
- Aggregeringer/sammenlægning af projekter og standardiseret projektudviklings-assistance i relation hertil
- De-risking/risikostyring (afdækning af de forskellige risici, der er forbundet med finansiering)

Europa-Kommissionen har siden slutningen af 2016 udrullet tilgangen til interessenter på internationalt og nationalt plan igennem initiativet "Sustainable Energy Investment Forums". SEI Forums har i perioden 2016 – 2019 gennemført mere end 30 events i 15 medlemsstater. Initiativet vil i perioden 2019 – 2023 gennemføre en ny serie af events i 10 medlemsstater.

Disse events har samlet nøgleaktører indenfor finans- og energieffektivitetssektoren med henblik på videns- og erfaringsdeling samt igangsætning af konkrete tiltag i de forskellige EU lande. Information omkring afholdte og planlagte events kan findes på SEI Forums [hjemmesiden](#).

I Danmark føres SEI Forums initiativet videre i Horizon 2020 projektet [RoundBaltic](#), der gennemfører nationale og regionale roundtables i Danmark, Polen og Letland, som opfølgning af de tidligere SEI Forums roundtables afholdt i disse tre lande.

Det første nationale roundtable i Danmark under RoundBaltic fandt sted den 17 - 18 marts 2021 med interessenter fra både energisektoren og den finansielle sektor. Rapportering fra dette arrangement kan findes via dette [link](#).

I Danmark gennemføres RoundBaltic projektet af [EC Network](#) og [GATE21](#) samt [Region Midt](#) og [Region Syddanmark](#). EC Network assisterer også EU på gennemførelsen af SEI Forums initiativet (2016 – 2023).

Et baggrundsnotat for de forskellige sessioner vil blive udsendt i ugen før roundtable.

Spørgsmål til arrangementet og de enkelte sessioner kan rettes til:

- Anders Bræstrup, Region Syddanmark. Tlf 7663 1085 Mobil 2920 1085 E-mail: atb@rsyd.dk
- Nils Daugaard, EC Network. Tlf 2826 5655 E-mail: nda@ecnetwork.dk

AGENDA

21 SEPTEMBER 2021, 09.30 – 12.40

- 09:30** Velkomst v. moderator Anders Bræstrup
- 09:40** Plenum Del 1: Politiske og administrative investeringsrammer
- Introduktion til RoundBaltic projektet v. *Nils Daugaard, EC Network*
 - Sidste nyt fra EU v. *Thomas Jensen, det Syddanske Bruxelles kontor*
 - Den regionale indsats for klima og energieffektivisering v. *Anders Bræstrup*
 - Energieffektivisering af boligen set fra boligejere og lejerers perspektiv, v. *Transition*
- 10:15** Introduktion til emnesessioner
- 10:20** Emnesessioner
- Arbejdsgruppe 1: Private boliger**
- Arbejdsgruppe 2: Almene boliger**
- Hver session vil drøfte hovedudfordringer indenfor emnet med henblik på at finde frem til ideer og anbefalinger for den fremadrettede indsats
 - Dette vil blive understøttet af indlæg, der kan føde viden og inspiration til at håndtere barrierer og muligheder for investeringer indenfor hvert område
- 12:00** Pause
- 12:10** Plenum Del 2: Fremlæggelse af diskussioner og anbefalinger fra sessionerne og køreplan for det videre arbejde
- 12:40** Slut

Tilmelding sker via dette [link](#).

EMNESESSIONER

Deltagerne vil på det regionale roundtable blive inddelt i to arbejdsgrupper (parallelsessioner) omkring ovennævnte to emner. Disse sessioner har til formål at identificere konkrete tiltag og opfølgingsmuligheder inden for hvert emne.

Som angivet ovenfor vil hver session blive indledt med præsentationer fra inviterede talere og vil have en moderator til at facilitere en interaktiv diskussion. Desuden vil en rapporteur være med til at uddrage de vigtigste konklusioner fra hver arbejdsgruppe.

Session 1: Private boliger

På det seneste nationale Roundtable, marts 2021, var der drøftelser om 'one-stop-shop' konceptet, hvor boligejerne får tilbudt en samlet pakke til finansiering og kvalitet i udførelsen som en primær drivkræft i at fremme energirenoveringer af private boliger i Danmark. Afgørende aspekter i dette er hvordan man kan sikre den rette motivation hos boligejere samt optimere de finansielle forhold omkring energirenoveringerne.

Denne session vil tage tråden op med henblik på hvordan der kan etableres 'one-stop-shop' strukturer i Syddanmark, der matcher regionens behov og interesser. Herunder vil indlæg og diskussioner komme omkring relaterede modeller, der kan være med til at opskalere indsatsen ved at reducere transaktionsomkostninger samt samtidig sikre dynamik og nærhed med henblik på at involvere boligejerne.

I denne sammenhæng vil der tages udgangspunkt i H2020 PDA ansøgningen 'COHEAT' fra sidste år, der lagde op til investeringer i grøn varmforsyning med fokus på varmepumper. På basis af evalueringen er planen at Region Syddanmark igen tager initiativ til at lave en 'COHEAT2' ansøgning til det nye LIFE program, hvor boligrenoveringer integreres i projektets investeringskoncept. Endvidere vil projektet ske i samspil med Interreg projektet Stronghouse og øvrige relevante initiativer.

Indlæg kl. 10.20 til 12.00

- Status - udgangspunkt
Her gøres kort status for tidligere roundtables og relaterede projekter og initiativer, der sætter scenen for denne session med vægt på COHEAT initiativet
v. Nils Daugaard, EC Network
- Stronghouse – hvad kan vi lære af projektet?
Interregprojektet Stronghouse arbejder på at udvikle modeller for 'one-stop-shop' konstruktioner i Syddanmark. Dette indlæg vil komme omkring mulig organisering og aspekter såsom motivering af boligejerne
v. Peter Rathje, Project Zero

- Thermonetværk er et nyt projektsamarbejde mellem Middelfart Kommune og Region Syddanmark v. *Morten Hofmeister*
- Finansielle aspekter
 - Deltagere fra den finansielle sektor og projekter vil komme med indspark til hvordan finansielle modeller for energirenovering i sammenhæng med grøn varmeforsyning kan udformes for at skabe den ønskede dynamik
v. indlæg fra Danske Bank
- Deltager synsvinkel
 - Øvrige deltagere på sessionen vil give deres syn og bud på hvordan de skal indgå i og facilitere 'one-stop-shop' strukturer

Nøglespørgsmål

1. Hvad kan der læres af indlæggene i forhold til at etablere 'one-stop-shop' (OSS) strukturer i Syddanmark (RS)? Blandt de underliggende spørgsmål er hvordan man kan lave en kombineret tilgang omkring varmeforsyning (typisk varmepumpe) og energirenovering af boligen samt de finansielle aspekter i den forbindelse. Hvad er de organisatoriske udfordringer fordelt på individuelle og fælles (inkl. Thermonet) løsninger?
2. Hvordan optimeres samspillet med den finansielle sektor? Umiddelbart er det win-win, hvis bankerne ønsker at udvide deres engagement på dette område og RoundBaltic/OSS og relaterede initiativer kan bruges som platform til det, men hvordan skal det udfoldes i praksis? Udover at det kan integreres i det videre arbejde med at etablere OSS kunne udfaldet af denne diskussion også være hvordan man får boligrenoveringer bedre ind i bankernes kunderådgivning.
3. Hvordan sikres funding af selve OSS operationerne i betragtning af at der ikke kommer nok volumen på boligrenoveringerne uden af processen faciliteres. Her er en oplagt mulighed at søge midler i EU regi, men spørgsmålet er hvordan dette kan udfoldes i praksis.
4. Hvilke øvrige aspekter er vigtige for at øge volumen og kvalitet af boligrenoveringer med energispare sigte? Diskussionen kan omkring de forskellige aspekter såsom de regulatoriske, markeds- og finansieringsmæssige forhold, der er vigtige for at skabe dynamik på dette område.

Session 2: Almene boliger

Denne session vil tage afsæt i behovet for finansiering af den grønne omstilling i den almene boligsektor i Syddanmark, herunder muligheden af brug af supplerende grønne lån fra den finansielle sektor. Udgangspunktet er at Landsbyggefonden ikke har vidtstrakt mulighed for at støtte energirenoveringer indenfor de gældende regulativer for fondens virke, hvorved initiativet til energirenovering skal derfor primært komme fra sektoren selv. Den vedtagne Boligaftale fra 2020 vil i løbet af 2020 og 2021 afvikle en kø af renoveringsprojekter. Det grønne element vil fylde mere,

idet aftalen også omfatter at der skal laves en grøn screening og revurdering af projekterne på ventelisten. Aftalen indeholder også en ny grøn garantifond, der skal køre i Landsbyggefondens regi fra cirka medio 2021.

Sessionen vil afsøge mulighed for at sikre dynamik og udvikling i den almene sektor med fokus på energirenovering af bygninger. Sektoren repræsenterer et stort potentiale for grønne investeringer og samtidig forekommer der at være træghed for en sådan udvikling, herunder kan der være en udfordring med at få private investorer på banen. Disse aspekter vil sessionen adressere med henblik på at finde frem til ideer og anbefalinger for både konkrete initiativer og måder at forbedre rammerne for energirenoveringer i den almene boligsektor.

Indlæg kl. 10.20 til 12.00

- Status - udgangspunkt
Her gøres kort status for tidligere roundtables og relaterede projekter og initiativer, der sætter scenen for denne session
v. Kaj Leonhart Petersen, EC Network
- Good practice - HAPPI
Hvad blev der lært af dette projekt (EU PDA) om energirenoveringer af almene boliger i Sønderborg og hvad giver det af perspektiver for replikation
v. Torben Esbensen, Dansk Energi Management
- Finansiell sektor
Indlæg om hvad der skal til for at få den finansielle sektor på banen, herunder perspektivet om privatkapital
v. Henrik Bielefeldt, SUSTAIN

Nøglespørgsmål

1. Hvordan passer indsatsen i Syddanmark sammen med den nationale proces på dette område?
2. Hvilken læring kan der gøres af HAPPI projektet og hvad giver det af perspektiver for replikation?
3. Hvordan integrerer man på en god måde energirenovering af den almene sektor i den kommunale planlægning i sammenhæng med energi- og klimaplaner, herunder de investeringsmæssige aspekter herved
4. Hvordan kan samspillet med den finansielle sektor optimeres med henblik på at få flere midler i spil og hvordan kan dette faciliteres?